

Programmabegroting 2019-2022

gemeente gouda

4.5 Financiering

4.5.1 Waarin geeft de paragraaf financiering inzicht?

De paragraaf geeft inzicht in de ontwikkelingen in de financiering het begrotingsjaar en behandelt de beleidsvoornemens voor het komende jaar.

In de paragraaf komen achtereenvolgens aan de orde:
- Het wettelijk kader van de paragraaf financiering;
- De algemene ontwikkelingen op het gebied van financiering;
- Het gemeentelijke financieringsbeleid;
- De risico's uit hoofde van de treasury.

4.5.2 Belangrijkste conclusies uit de paragraaf financiering

- De verwachting is dat de renteniveaus laag zullen blijven maar wel gaan oplopen;
- Verwacht renteresultaat over 2019 € 1,4 miljoen positief;
- In 2019 zal naar verwachting € 40 miljoen aan langlopende financieringsmiddelen worden aangetrokken;
- In verdere jaren ontstaat een substantiële financieringsbehoefte, met name door herfinanciering en investeringen in scholen en duurzaamheidsmaatregelen;
- Alternatieve financieringsconstructies (niet bancaire financiering) worden onderzocht.

4.5.3 Wettelijk kader

Het beheersen van de risico's die verband houden met de financiering is een belangrijke taak van de gemeente. In de Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) is een aantal beheersmaatregelen vastgelegd die vervolgens nader zijn uitgewerkt in het gemeentelijk treasurystauut. Het treasurystatuut wordt periodiek geactualiseerd en vastgesteld door de gemeenteraad. De laatste versie is van 2015.

Enkele belangrijke punten uit het treasurystatuut zijn:
- Het beleid is erop gericht dat er altijd voldoende financiële middelen beschikbaar zijn zodat de gemeente haar publieke taak op verantwoorde wijze kan uitvoeren;
- Het aangaan en verstrekken van geldleningen is alleen toegestaan als deze worden gebruikt in het kader van de publieke taak;
- Het gebruik van financiële derivaten is toegestaan indien deze 1 op 1 zijn gekoppeld aan een lening;
- Het verstrekken van geldleningen die een bedrag van € 500.000 te boven gaan dienen te worden bekrachtigd door de gemeenteraad;
- Uitzettingen (beleggingen) vinden alleen plaats bij Nederlandse overheidsinstellingen of financiële instellingen met een kredietwaardigheid van minimaal AA;
- Bij de aanschaf en het gebruik van financiële producten en de samenwerking met financiële instellingen wordt de mate van duurzaamheid meegewogen in het keuzeproces. In de praktijk wordt hierbij gekeken naar het beleid van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) van de instelling.

Daarnaast moet de gemeente zich confirmeren aan de voorschriften uit de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) en het zogenaamde Schatkistbankieren.
- De Wet HOF is erop gericht om het begrotingstekort en de staatsschuld terug te dringen. Onder bepaalde voorwaarden (meerjarige overschrijding macronorm voor decentrale overheden) mag het structurele tekort niet meer bedragen dan 0,5% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Om dit te monitoren is aan gemeenten de verplichting opgelegd om een overzicht van het EMU-saldo in de programmabegroting op te nemen (zie paragraaf 5.2.9);
- In de spelregels van het schatkistbankieren is vastgelegd dat een gemeente tijdelijk overtollige middelen moet beleggen bij het Rijk (of bij andere overheden zoals gemeenten, provincies en waterschappen). Het bedrag dat naar verwachting wordt uitgezet bij het Rijk is terug te vinden in het overzicht met uitgezette gelden.

4.5.4 Gemeentefinanciering

4.5.4.1 Financieringsbeleid

Het financieringsbeleid wordt uitgevoerd door de treasury van de afdeling Financiën en gedurende het jaar getoetst door het treasury comité.

Het treasuryproces wordt in control gehouden door een adequate administratieve organisatie en interne controle, vastgelegd in het handboek treasury.

Het financieringsbeleid is er op gericht een efficiënte financiering te realiseren. Wij doen dat door op grond van de liquiditeitsplanning en de analyse van de meerjarige financieringsbehoefte te streven naar een optimale verhouding tussen kortlopende en langlopende financieringsmiddelen.

Uitgangspunten hierbij zijn:
- Kasgeldlimiet van ongeveer € 22 miljoen zoveel mogelijk benutten;
- Langlopende financieringsmiddelen aantrekken tegen looptijden van 20 jaar tenzij deze aantoonbaar korter benodigd zijn;
- Beheersen van renterisico's, eventueel door middel van financiële derivaten.

In 2019 wordt aan het financieringsbeleid als volgt invulling gegeven:

Prioriteiten	Doelstelling	Activiteiten 2019
Beheersen omvang leningenportefeuille	Blijven onder het schuldenplafond van € 310 miljoen op 31-12-2019	• Permanent bewaken of voorgenomen nieuwe besluitvorming in lijn blijft met meerjarig afnemend schuldenplafond; • Actief monitoren van mogelijkheden van alternatieve financieringsconstructies (balansverkorting).
Beheersen financieringsbehoefte	▪ Kasgeldlimiet: 8,5% ▪ Renterisiconorm op vaste schuld: 20% ▪ Limiet schatkistbankieren 0,75%	Verbeteren van inzicht in de cashflows van met name: • de grondexploitaties; • de aanwendingen van reserves/voorzieningen; • investeringen uit het CIP.
Beheersen renterisico's	Zo goedkoop mogelijk financieren en risico's tijdig signaleren en beperken	Renteontwikkelingen nauwgezet volgen. Zo nodig voorstellen voor het omzetten van leningen (kort naar lang) en/of inzetten van financiële derivaten.
Onderhouden administratieve organisatie van de treasuryfunctie	In control houden van de treasuryfunctie	Treasury-activiteiten worden uitgevoerd conform de procesbeschrijvingen in het handboek Treasury.
Onderhouden cashflowprognose	De cashflowprognoses met horizon van < 2 jaar is voldoende betrouwbaar	Verbeteren informatievoorziening tussen de afdelingen beleid, uitvoering en financiën, o.a. binnen programma-/projectsturing.

4.5.4.2 Rente

Voor de begroting 2019 wordt rekening gehouden met € 9,1 miljoen aan rentekosten (3,6% van de totaal begrote kosten). Via de methodiek van de renteomslag wordt totaal € 10,0 miljoen aan rentelasten omgeslagen over de activa en daarmee doorbelast aan de taakvelden. Daarnaast wordt € 0,5 miljoen doorberekend aan de grondexploitaties. Het verwachte renteresultaat voor 2019 komt op € 1,4 miljoen. De renteresultaten zijn veel lager dan in 2018, omdat het rente-omslagpercentage is verlaagd. Hierdoor ontstaan in de programma's lagere kapitaallasten. Deze voordelen worden gestort in de generieke weerstandsreserve.

Schema rentetoerekening jaar 2019

	Omschrijving		
a	De externe rentelasten voor de korte en lange financiering		9.174.991
b	De externe rentebaten		-21.000
	Totaal door te berekenen externe rente		9.153.991
c	De rente die aan de grondexploitaties wordt worden doorberekend	-507.515	
c	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
			-507.515
	Saldo door te rekenen externe rente		8.646.475
d1	Rente over eigen vermogen	0	
d2	Rente over voorzieningen die gewaardeerd zijn op contante waarde	0	
			0
	De geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente		8.646.475
e	De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overhead) toegerekende rente (renteomslag)		10.011.668
f	Renteresultaat op het taakveld treasury		-1.365.193